

Előfizetési árak:

Égész évre . . .	6	irt — kr.
Félfévre . . .	3	— „
Negyedévre . . .	1	50 „
Égy órá . . .	—	50 „
Egyes szám ára	8	kr.

Kiadóhivatal:

PECS, Széchenyi-tér 12-ik szám
(Nádasy-féle ház)

hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszó-
lalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

(PÉCSI HIRLAP.)

Megjelenik hetenként kétszer: **szerdán és szombaton.**

Szerkesztői iroda:

PECS, Széchenyi-tér 12-ik szám,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratok vissza nem adának

Hirdetések

a kiadóhivatalban vétetnek föl
Előfizetések elfogadhatnak még
valamennyi könyvkereske-
lésben.

Egyes számok kaphatók:

Weidinger N. utoda Domján I., Valentin K. fia (Széchenyi-tér), Engel Lajos (fő-utca), Hochrein József és fia (Széchenyi-tér) Böhm Manó (fő-utca), papir- és könyvkereskedéseiben
Mindazon helyeken előfizetések is elfogadhatnak.

A magyar fegyvergyár.

Amit évekkkel ezelőtt olyannyira hangsúlyozott a magyar közvélemény, aminek létrehozására latba került minden legkisebb honfiai érzelme, amit lelkesedéssel üdvözölt az ország, mikor tényleg megállapított: afölött ma már a halotti beszédet mondják el fönn az ország-házban.

A magyar fegyvergyárról van szó itt és fönn a képviselőházban, ahol már napok óta a legnagyobb feszültség közt védi magát Fejérváry br. honvédelmi miniszter az ellene zúduló vádak ellenében. A vád az, hogy a magyar fegyvergyár bukásában neki is nagy része van, mert ő — kiben Ugron szerint lehetetlen, hogy magyar vér buzogjon, hogy magyar nemzeti aspirációk iránt fogékonyság létezzék — a magyar fegyvergyárral szemben nemcsak jóindulattal nem volt, mit pedig a magyar nemzet vágyát képező intézménytől megvonnia nem lett volna szabad, de még mint magyar honvédelmi miniszter kötelességét sem teljesítette.

És ez a vád még maig sem vesztette el jogosultságát, sőt a fegyvergyár ügye különösen azok után, a mik a mult szombaton a képviselőház elé kerültek, a kormánypartban is aggodalmakat keltett. Többen vannak, akik kifejezést adtak abbeli nézetüknek, hogy a kormánynak érdekében lenne ezt az ügyet tisztázni, mert a kérdés olyan, hogy az egyszerű szavazás nem döntheti el végképen. Polónyi Géza

és Ugron Gábor sok olyan dolgot hoztak föl, a mik iránt a honvédelmi miniszter nem oszlatta el a kételyeket olyaténképen, hogy a gyanúnak minden alapja elenyészszék Ezek az aggodalmak kifejezésre is jutottak a kormánypart klub hétfői konferenciáján. Szápáry Gyula gr. miniszterelnök fölszólította a párt tagjait, hogy amennyiben tudomása szerint vannak a párt tagjai közt olyanok, a kik ez ügyben aggodalmakat táplálnak, fölkéri ezeket, adják elő aggdályaikat. A nagy számmal jelenvolt párttagok közt néhány másodpercig mélyszégy csönd volt, azután föállott Szeiczey Ödön, s előadta azt, hogy a kérdés mostani stádiumában csakugyan lehetnek olyan aggodalmak, a melyeket célszerű lenne minden kétséget kizáró módon eloszlatni. A kormánynak épen-séggel nem lehet érdekében, hogy a képviselőházban kifejezett gyanúknak fönnmaradását merev álláspontja által elősegítse. Az ő véleménye az, hogy ha fordultak elő hibák, azokat ép a kormány érdekében ki kell tüntetni, annyival inkább, mert azok a minisztert nem érinthetik, hisz ép az ellenzék részéről tették meg azt a kijelentést, hogy ez a miniszterre nézve nem bizalmi kérdés. Ennélfogva úgy véli, hogy az esetre is, ha a miniszter abban a helyzetben van, hogy a fölmerült kételyeket eloszlathatja, járuljon ő maga ahhoz a javaslatához, hogy a ház küldjön ki parlamenti vizsgáló bizottságot.

Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter szólalt föl ezután. Kijelentette,

hogy nem helyesli a Szeniczey álláspontját. A mi az Ugron által a szombati ülésben fölhozottakat illeti, ő azokat a képviselőház keddi ülésében alaposan meg fogja czáfolni, s a kételyeket eloszlatja. A parlamenti bizottság kiküldését nem tartja helyesnek, mert ez a bizottság különben sem járhatna el eredménytelen. Egyebiránt ő a fegyvergyár vezetésébe egyáltalán nem folyt be, de nem is akarja a fegyvergyár belügyeit a parlament elé vinni, mert a társaság kebelében olyan dolgok történtek, a miket nem tartana lovagiasnak a nyilvánosság elé tárni. Nem akarja hogy a parlament előtt ismétlődjék az a kép, a mikor a papok összevesztek egymással, azzal a különbséggel, hogy most tábornokok kapjanak össze, mert a fegyvergyár élén egy tábornok állott. Kéri a miniszter a pártot, hogy nyugodjék meg nyilatkozatában és fogadjja el a pénzügyi bizottság javaslatát.

A honvédelmi miniszter szavait innenonnan helyeslő követte, de a hangulat nagyon nyomott maradt.

S a keddi képviselőházi ülés nem hozta meg a honvédelmi miniszter által oly nagy garral előre hirdettet győzelmet. A kormánypart a fönt említett konferencián tett büszke kijelentése után sokat várt tőle, de bizony nem igen felelt meg a várakozásnak. Abban a szakadozott, kathegorikus formában beszélt most is, mint a minap s Ugron Gáborral folytatott polemijája nagyon hidegen hagyta a jobboldalt, melynek soraiból igen ritkán hang-

A „Pécsi Figyelő“ tárczája.

Doktor Bacillus.

Sóhaj Venczel a napokban elvesztette hivatalát. Egész nyáron át meghúzódott valamely miniszteriumban, a hol diurnista szolgálatokat teljesített 80 krnyi napidij mellett, és a sovány fizetés elegendő volt napi szükségletei egy részének fedezésére, azt a részt pedig, melynek fedezése ez összegből ki nem tellett, egyszerűen fedezetlenül hagyta . . .

Mindazáltal eszeágbán sem volt hivatalát ott hagyni, és ha véletlenül be nem itt a takarékosági éra, talán még ma is ott körméli az aktákat naponkinti hét órán keresztül silány 80 krajczáróért.

De, mint említém, a miniszteriumokban beültött a takarékosági mania. Az lett a jelszó, hogy mitán Wekerle ő nagyméltósága már kimondotta, hogy az idén 4040 pengő forint többlet mutatkozik az állambáztartásban, hát igyekeznie kell, hogy a deficit ne legyen nagyobb az előző évek hiányánál.

Igy kezdődött a miniszteriumokban azután az a takarékoság, melynek történetünk hőse,

Sóhaj Venczel is áldozatul esett. Ekltdték, mint sok más kollegáját úgynevezett „személyzeti redució“ czimű, mely szó minden szép hangzása mellett Sóhaj Venczel fölfeiben a halálharang csengésének hatását idézte elő.

Itt állott nyári kabátjával tél közepén és mintau kétésszínű nadrágra sem állott a szezon magaslatán, az az ötlete támadt, hogy legjobb lesz a fatális ruházati kérdés egyszerűen meg megoldani, hogy betegek jelentkeznek és valamely kórházban majd csak adnak neki szállást, a míg a miniszteriumból eltűnik a fenyegető deficitől való félelem demóna.

Faczer diurnistának tudvánál fogva legkönynyebb beteg ember szerepére vállalkozni. A jólakottság nem szokott rózsákat varázsolni arcaikra és a folytonos nélkülözések a kimerültség halaványságot idézik elő. Sóhaj Venczelnek tehát mindössze csak siránkozó hangon kellett előadnia baját és nem volt az az élesszemű orvos, aki kételkedett volna állításában.

Épen kapóra jött, mert a kórházi orvosok keresve kerestek egy médiumot, melyen a Koch-féle tuberkulózis elleni szer befeccskendezésének hatását megkémleljék.

Sóhaj Venczelnek végre is mindegy volt, akár tuberkulózis, akár más nyavalya czimű

adnak neki a kórházban ellátást, ez azért türte minden ellenvetés nélkül a kórházi főorvos hosszú tudományos kutatás után megállapított ama diagnózist, mely szerint a beteg tüdőjének alsó balszárnyán a gümőkór szimptomai mutatkoznak.

A derek főorvos diadalittas ábrázattal futott kollegáihoz, értesítvén őket a pompás médiumról, mely alkalmat nyújtand orvosai ügyességük kipróbálására és hiruévük megalapítására.

Másnap tényleg az összes fővárosi napilapokban a következő hír volt olvasható:

„Dr. Bacillus, a két csillaghoz czimzett kórház nagytehetségű főorvosa újabb kísérletet tett a Koch-féle szer befeccskendezésével Sóhaj Venczel, 31 éves miniszteri ísztviselelőnél, kin az előrehaladott gümőkór jelenségeit kétségtelenül lehetett konstatalni. A beteg, kit a kór már majdnem egészen elgyengített, már az első befeccskendezés után a javulás örvendetes jeleit mutatta, és gyomra, mely a betegség alatt annyira szevedett, annyira megjavult, hogy képes volt a rendesen nagyobb ételadagot elfogyasztani, minden látható utó baj nélkül.

Dr. Bacillus ügyessége is nagyban járult a beteg állapotának eme hirtelen meg-

zott föl a gyöngye kelyeslés. A mikor pedig bevégezte beszédét, mélységes csöndben maradt az egész jobboldal. Utána Herman Ottó személyes kérdésben szólalt föl, majd Ugron Gábor tett a baloldali zajos helyeslései közt néhány polemikus észrevételt a miniszter beszédére, a ki nyomban újra fölállott, hogy meggyőntse a hatást, de ebbeli célját nem érte el. A várakozásnak hangos moraja futott végig a házon, mikor Apponyi Albert gr. fölállott, s fényes, nagyhatású beszédét azon kezdte, hogy ha még volt valakiben kétség a parlamenti bizottság kiküldetésének szüksége iránt, úgy ez a kétség a ma történetek után végkép eloszlott. Apponyi gr. csak érintette a kérdésnek technikai részét s úgy szólván összegyezte a vita során elmondottakat, hogy azután így alapot teremtsen ama kitűnő fejtegetéseknek, amiknek során az ügyben való vizsgálat megtartásának szükségét mutatta ki. Beszéde nagy hatást tett az egész házra, s e hatás az ellenzéki padokon tüntető helyeslésekben és éljenzésekben, a jobboldalon pedig a nyomott hangulatból folyó némaságban nyilvánult. Ez a nagy némaság még akkor sem tört meg, a mikor a szónok ugyszólván fölhívta a jobboldalt, hogy van-e hát ott valaki, a kiből nincsenek kételyek a szónyegen levő kérdésnek névé? Apponyi gr. azzal végezte be beszédét, hogy a kötelességszerűleg követelt világosság nevében ajánlja a Polónyi Géza határozati javaslatát. Hosszantartó zajos éljenzések és taps hangzott föl a baloldalon, mikor Apponyi gr. beszédét bevégezte.

Szerdán Pázmány Dénes és Károlyi István gróf uralták a teret s készítettek nagyon rossz napot a honvédelmi miniszternek.

Pázmány Dénes érdekes beszédével le tudta kötni az egész ház figyelmét s a bal és szélsőbal zajos tetszésnyilvánításai közt adott elő újabb részleteket a szerencsétlen sorsra jutott fegyvergyár küzdelmeiről, rövid életéről és erőszakos halállal való kimúlásáról. Pázmány, mint afféle szellemes és leleményes ember a theoretikus fejtegetések teréről a kézzelfog-

ható demonstrációk talajára állott s a szóval való bizonyítást a bizonyítékok fölmutatásával erősítette meg. Magával hozta azokat a kritikus idomszereket, meg ellenidomszereket és sorra mutogatta be a t. háznak, sőt végül egy a fegyvergyárban készült pompás szuronyt is kivett az oldalzsebéből s azzal bizonyította, hogy a magyar fegyvergyár még különbséget produkív erővel bír, mint a steyer gyár, a mely nem készít szuronyokat. Ezeknek a különös jószágoknak a fölmutatása természetesen nagy hatást csinált s minden egyes darab fölmutatása után a zajos derűtlenségből kiharsogott az éljenzések meg a taps. De ezen kívül is Pázmány sok érdekes új adatot hozott föl s egyik-másik leleplezéséről nyilatkozott után elementáris erővel tört ki a bal és szélső baloldalon a mérgek ingerültége. Az elnök a szurony fölmutatása után a ház komolysága címén tett ellenvetést a technikai demonstrációk miatt, mire Pázmány igen talpraesett megjegyzéssel válaszolt azt mondva, hogy évszázadok óta ez az első katonai fegyver, a mely hazai gyárban készült, s így megérdemli a jószágos figyelmet. Végül parlamenti vizsgálat bizottság kiküldetésének szükségét hangsúlyozta.

A beszédet követő zajos helyeslés lecsöndesülése után Károlyi István gr. állott föl. A ház rendkívüli érdeklődéssel várta beszédét, mert a Károlyi István gr. nézete az ő egyéniségének súlyánál s társadalmi állásának kitűnőségénél fogva az efféle kritikus kérdésekben több irányban jelentőséggel bír. Károlyi István gr. igen tárgyilagosan nyilatkozott, s véleménye abban kulminál, hogy a kormánynak kötelessége megcáfolni a gyanúsításokat s megnyugtanni a közvéleményt. Ő nem mint pártember, hanem egyszerűen csak mint tisztességesen gondolkozó polgár szól s mint ilyen indítványozza azt, hogy a miniszter ne megengedje, hanem követelje a parlamenti bizottság kiküldetését. A nagy figyelemmel hallgatott s helyeslésekkel kísért beszéd után zajos tetszésnyilvánítások hangzottak föl a baloldalon.

Fejérvény miniszter sértésnek is vélte a „tiszteletesen gondolkozó polgár” ki-

— Beszéljen barátom, ha csak lehet, teljesíteni fogom kívánságát.

— Arra kérném alázattal, hogy kártársainak ajánlom mint jó médiumot . . .

— Ah — kártársaimnak?! Szerencsétlen, mit beszél ön; hiszen ez lehetetlen.

— Már miért volna lehetetlen, esedezem tisztelettel, mikor ön nekik is dicsőséget szerezhetnek, és a mellett nem volna gondom az eltartásomra.

— Ah, tehát ön szimulált?!

— Boesánat, de . . .

— Nos, annál jobb; tudja mit? Itt van 20 frt, és ha majd ez összeget elköltötte, újra jelentkezhetik nálam, de egy föltétel alatt . . .

— Kérem a föltételt . . . esengtet a pácziens.

— Hogy más név alatt jelentkeznek.

— Jó lesz kérem, ha legközelebb Kovács Péter? . . .

— Jobb hiányában az is elég jó, viszonzá az orvos két új tizes bankót csúsztatva az élelmes diurnista kezébe.

Sóhaj Venczel erre nagy hajlongás közt távozott, hogy két hét múlva Kovács Péter név alatt újra bekopogtasson.

fejézt, a mennyiben ő nem lévén azon az alapon, mint Károlyi, magára nézve a tisztességtelen címzést kellene aplikálnia. A miniszter nagy mérgeesen ezt visszaautasította.

A képviselőháznak ünnepi szünetje ez idén szokatlanul hosszú ideig, körülbelül egy hónapig fog tartani. A kormány azért óhajtja e hosszú szünetelést, hogy elkészültesse a közgazdasági reformra vonatkozó első előterjesztéseivel, melyeknek benyújtását tudvalevőleg már január hó folyamára kilátásba helyezte. Az ünnepi szünet előtti fogja meg elintézni a haz az újonczosai törvényjavaslatot, a múlt évi zárszámadásokat s a szőlőterületeknek adandó újabb kedvezményekről szóló törvényjavaslatot, továbbá a kérényvi bizottság jelentését az ügyvezetett elkeresztelési kérényvek tárgyában, néhány mentelmi ügyet s helyi érdekű vasúttakra vonatkozó jelentést, s végül három kereskedelmi szerződésre vonatkozó törvényjavaslatot. Mindezek közül főleg e hó 18-ig le lesznek tárgyalhatók s e naptól kezdve valószínűleg nem is fog a szünet előtti több érdemleges ülés tartatni, minthogy a főrendiház megkezdvén a költségvetés tárgyalását, a kormány tagjai e háznak ülései által lesznek igénybe véve.

A járvány.

Legutóbbi értesítéseink óta semmi változás. Betegedések még mindig vannak, nemkülönben halottak is. A hatóság ugyan biztatlaképpen kitűzi a városház fekete táblájára a gyógyultak számáról szóló jelentését s ebben azt mondja, hogy 781 beteg közül 408 gyógyult vagy gyógyuló felben van; de ez bizony csak amolyan jóakaró kegyes áltatás; mert azért azok a betegek, ha jobban is érzik magukat, a gyógyulásnak vajmi kevés jelét mutatják s a betegség természeténél fogva majd jobban, majd azonban ismét rosszabbul érzik magukat, tehát csak úgy szenvednek, mint betekek ez előtt. Ez a hirtelen tömeges gyógyulás azt jelentené, hogy valami csodaszert találtak az orvosok a baj ellen, — azt pedig bizony nem találtak s ők teljesen meg vannak elégedve, ha a tudomány eddigi vívmányaival akármilyen lassan, de idővel tán mégis sikerül betegeiket lábra állítani. Maradunk hat a 781 beteglétszámmal.

A járványról Kohárics Károly dr. városi tisztifőorvos a város közigazgatási bizottságának is tett jelentést a csütörtökön tartott ülés alkalmával. A jelentésnek idevonatkozó része így szól:

Pécs szab. kir. város közegészségi állapota november hóban igen kedvezőtlen volt, s egybeahasonlítva az előző havival, az imént lefolyt hóban a megbetegedések száma rendkívüli magasságra hágott; e hó 10 ike táján ugyanis tömeges megbetegedések léptek föl a belváros és budai külvárosnak néhány részében, mely megbetegedések oly határozatlan körülményeket mutattak, melyekből a kórnak jellegét lehetetlen volt fölismerni, gyors föllépésük és nagy elterjedésük arra engedtek következtetni, hogy ismét az elmúlt január és február hónapokban városunkat úgy szólván egyszerre ellepett Influenza járvány tört vissza, mely vélelem annyival inkább volt elfogadható, mert csakis ezen említett járvány lépett föl eddig oly hirtelen és oly kiterjedésben; az első hét lefolyása után azonban a betegeknek észlelt körülmények már határozottabb jellegű öntek, mégis az orvosok közt még mindig nagy részt eltérések voltak a kórnak jellegére nézve, mely körülmény arra indított, hogy az orvosokat értekezletre hívjam össze a kór jellegének meghatározása végett. Ezen értekezlet november 24-én tartott meg s benne résztvettek kivüllem: Dr. Kelemen Mihály nyug. honv. főorvos, Dr. Hölbling Miksa Baranyam. nyug. főorvos, Dr. Mező Lajos Baranyamegye főorvos, Dr. Erreth Lajos közkórházi igazgató, Dr. Szalay Kálmán honvédezőredor, Dr. Schwarz

változtatásához, és most már bátran állítható, hogy a Koch-féle befecskendezés, kellő szak ismerettel alkalmazva, valóban csodákat képes művelni.

Ennek a hírlapi közleménynek azonban nem csak Bacillus főorvos, hanem Sóhaj Venczel is megörült, mert rajta kívül alig volt pácziens a kórházban, kit az orvosok annyira dédelgettek volna.

Most már nem kellett többé gondoskodnia ételről italtól; a mit a gyomra megkivánt, mindeve volt. Csak egy gondolat bántotta, az t. i. hogy pár hét múlva mégis csak meg kell gyógyulnia teljesen.

Ez az aggodalom sok álmatlan éjszakát okozott a „pácziensnek” és folyton kutatott egy mentő gondolat után.

Végre egy szép reggel rapportra jelentkez a főorvosnál, kivel négyszem között kíván beszélni.

A főorvos szívesen fogadta:

— Mi kívánsága van barátom — kérte részvételteljes hangon, a beteget meleg kézsorítással üdvözölve.

— Egy alázatos kérésem volna — hebegett a fölgyógyult diurnista.

Frigyes kórházi osztályos főorvos, Dr. Czirer Elek és Schwarcz József kerületi orvosok. Dr. Kauter és Dr. Pick kórházi orvosok, Dr. Tolnay Vilmos té. kerületi orvos, Dr. Pauncz Lipót és Dr. Goldberger Ignác, Dr. Johann Béla gyakorló orvosok, — mely értekezlet beható megvitatás után egyhangulag az uralgó kórfajt hasznagymáznak és annak enyhébb fajának a typhoidnak nyilvánítják. — Az okot illetően, mely ezen nagy mérvén és oly hirtelen fellépett betegséget előidézi képes volt, abban történt megállapodás, hogy miután városunkban, mely járványok ellenében eddigelé meglehetősen immunis hirében állott, oly mérvű talajfertőzés, mely ilyen tömeges megbetegedést előidézhetne, kizárhatóan tekinthető; miután továbbá a város legközelebbi környékében, így a bányatelepen is ilyenül megbetegedések nem fordultak elő, sőt a város azon részében, hol a közönség a víz-vezeték vizét nem élvezi (szigetűi külváros és siklósi utca) szintén ment volt a jelzett kórtól, nem maradt egyik előidéző ok hátra, mint a vizet a betegség okának illetve vívjének tekinteni, és pedig nem a források vizében, mint inkább a vezetékben volt a baj oka föltalálva. Ezen egyhangú megállapodás kötelességemmel tette polgármester úrnál jelentést tenni és az egészségügyi bizottságnak egybehívását kérni, mely kérelem a bizottságnak más napra van. 26-án történt egybehívása által teljesült — hol az addig veszélyes kórfaj előterjesztésem folytán hagymaz-járványok konstataltatott s az egészségügyi bizottság magát nyomban járványbizottsággá construalván a szükséges gyógy- és óvintézkedéseket a járvány ellenében előidézte, és pedig fölhívat intéztetett a közönséghez fűheztartás végett: a források és kőzútkat vizet, (mely vegyileg már megvizsgáltatott, de a kór előidézése elegendő mennyiségű szerves bomló terményeket abban nem talált) Dr. Fodor József egyetemi tanár és az egészségügyi intézet igazgatójának bacteriologiai vizsgálatra felküldvén, elhatározta a közkórház kibővítésére — a szegényház emeletét átengedni. — A fertőzötlenítést a belvárosban házról házra hatóság közlegkel végeztette, fölhívat intézett a gyakorló orvosokhoz, hogy betegek ekklonitását a lehető szerint eszközöljék s a hol a fertőtlenítés köztük akár szegénység akár indolenciális mulasztást látnak, a rendőrségnél jelentés be. — A szegényeknek gyógykezeléséről és azoknak gyógyszerrel való ellátásáról gondoskodott, szóval egy a hatóság valamint az orvosi kar a legnagyobb eréllyel és buzgalommal iparkodik a járvány mielőbbi elfojtására. A járványok jelen állásáról a következő adatok világosítják föl a tekintetes bizottságot. Megbetegedett a. i. november hó 10 — december 9-éig 222 férfi, 212 nő és 347 gyermek összesen 781-en, ezekből gyógyult 102 férfi, 117 nő, és 189 gyermek összesen 408 egyén, meghalt 10 férfi, 7 nő, 3 gyermek összesen 20 egyén, mely számadatok világosan mutatják, hogy a járvány igen nagy kiterjedésű, lefolyására nézve azonban az enyhébbek közé tartozik, amennyiben a gyógyulási arány igen nagy, a halálzási százaléka pedig ezzel szemben alacsony, mely körülmények arra nyújtanak reményt, hogy ezen, városunkat úgy szólván villangyorsasággal süjtött járvány aránylag rövid idő múlva le fog küldetni, a mit főleg a hatóság eddigi buzgó tevékenysége és az orvosi kar faradhatanságának fogják köszönhetni.

Mendl Lajos dr. megyei főorvos hasonlóképen érdekes jelentést olvasott föl a megyei közigazgatási bizottság ülésén. A jelentés, mely a járványon kívül egyéb adatokat is tartalmaz a megye novemberi egészségi állapotáról, itt következők:

A közegészség állapota Baranyavármegyében az 1890. év november havában úgy állt, mint a múlt havihoz képest némileg rosszabb volt, a mennyiben nem csak a betegek száma általán nagyobb volt, de a fölmerült kórok közt a fertőző kórok is nagyobb számmal tapasztaltak.

A Pécsen e hóban uralgó hagymaz-járvány anyagból érintette a megye területét is, hogy egyik megyéből, de Pécsen megbetegült egyének haza utazván rendes lakhelyükre, otthon fekdűtek typhusbeteg, szerencsére azonban a nélkül, hogy a kórt otthon is tovább terjesztették volna; így Pécsváradra 3, Nádásdra

4, Sásdra 1 és Szabolcsra 3 ily egyént szállítottak beteg; a siklósi járás Jakabfalva községében pedig szintén találtak 2 hagymazest, mely azonban a pécsi járványval semmi oki összefüggésbe hozható nem volt.

Ezekben kívül a kanyaró, vörheny és ronesoló toroklob is gyakrabban fordultak elő; az utóbbi két baj nevezetesen a pécsváradai járás Nádásd községében, hol is ezen bajnak járványú fejlődésének meggátálása iránt nagyobb és különös intézkedések is váltak szükségessékké; általán pedig mindenhol, a hol ily fertőző kórok főforrása konstataltatott, a fertőtlenítés és — a mennyire csak lehetett — az ekklonitálás iránt is az intézkedések megtétettek. Ezen heveny-fertőző kórokon kívül pedig, mint minden ősszel, úgy most is a légző szervek hurutos bántalmái voltak a leggyakoribb betegségek.

A kórok lefolyása általán enyhe volt, mégis nevezetesen a vörheny és a ronesoló toroklob számosabb halálesetet is vontaak maguk után, melyek úgy mint a hurutos bajok, de általán a megbetegedések, leginkább a szegényebb gyermekek illétek, melynek gondozása és ápolása körül mindenütt a legkönnyelműbb és leghibetlenebb mulasztások történnek. Így p. Nádásdról ezen nagyvonalú német lakóskótló lakott községből, melyről még a hírlapok is folyton jelentik, hogy ott mily nagy a beteg gyermekek száma, a járásorvos — személyes meggyőződése alapján — azt jelenti, hogy az ottani 300 gyermek által látogatott iskolahelyiségek a nedves hideg idő dacára fűtve nem lesznek; — a mellett a szülő a megbetegült gyermekekhez orvost, bár helyben van egy, nem igen hívják, a betegek ekklonitása pedig majdnem kivihetetlen, mert az egészséges gyermekek a szülők engedelmével sorban meglátogatják vörheny vagy dyphteritis-beteg iskolatársait. A járásorvosok által kimutatott orvosrendíri és törvényesek hullavizsgálók száma e hóban összesen 17-et tett ki; vonatkozta pedig ezek 9 esetben gyilkosság, 1 esetben öngyilkosság és 7 esetben véletlen vagy baleset okozta halálzására. Látlelet adarott ki könnyű sértesről 19, súlyosról 6, összesen 25. Egyéb orvosi ügy intéztetett el 183. Az állategészségügyi viszonyok úgy általán, mint a múlt haviakhoz képest teljesen kielégítők voltak. Pécs 1890. december hó 8-án. Dr. Mendl Lajos s. k. megyei tisztí főorvos. *

A püspöki tanítóképezdében az előadások szintén beszűntetettek akkor, mikor a középiskolákban a járvány kiltések az előadásokat beszűntették. Most a tanítézet igazgatósága arról értesít bennünket, hogy az előadások továbbra is szűntelenül fognak épügi, mint a többi középiskolában s ugyancsak január hó 3-án kezdődnek el ismét.

Újabb betegedések. Orvosi jelentések szerint e hó 9-én 2 (mind e hóból eredő), 10 én 4 (egy a múlt hó 28-ról, 3 pedig decz. 1-ről), 11-én 5 (mind e hónapról) újabb betegedési eset fordult elő.

Gyógyult állapotban, a 781 beteg köztül, e hó 10-éig 408-at jeleznek az orvosi jelentések.

Halálzás — typhus következtében — 10-éig 20 eset fordult elő, továbbá 10-én 2, 11-én 2, 12-én szintén 2 esetet jelentettek be.

H I R E K.

— **(A megye új főjegyzője.)** Barossagh Imre megyei főjegyző elhunytával kissé nehéz helyzetbe lett a vármegyének abban a kérdésben, hogy kit tegyen Barossagh utódjául a főjegyzői székbe. Nem mintha személyekben nem lenne bőség, hanem egyrészt azért, mert az elődhoz teljesen méltó utódot kell a sok érdemes köztül kiválasztani, — másrészt, mert az alkalmas egyének hajlandósága is határozott ebben a dologban. Hosszas tárgyalgatás után — mert hisz' a főjegyzői állás betöltésének kérdése nem épen mai keletű — állítólag megvan az új főjegyző. Az hírlak ugyanis megyei körökben, hogy Sey Lajos, a mohácsi járásnak hosszú

időn át jeles főszolgabírája elhatározta magát arra, hogy a fölkerésnek eleget tesz s elfogadja a főjegyzői tisztet. Sey Lajosról általános a vélemény, hogy ő kötelességet a legmesszebb menő lelkiismeretességgel, ritka eréllyel és becületességgel teljesíti főnöke és a mohácsi főszolgabírói hivatalnak s tehetsége is kiválóan kvalifikálja őt a megye tollának vezetésére. A főjegyzői — s ezzel kapcsolatosan több más állás betöltése a januári közgyűlés tárgya lesz. Hír szerint ekkor Benyóvszky Manó első aljegyző valamelyik főszolgabírói állásra fog megválasztatni.

— **(A Mecsek-egylet alapszabályai.)** Az a héttagú bizottság, mely a Mecsek-egylet alapszabályainak kidolgozásával és az alakuló közgyűlés elé leendő előkészítésével megbízott, szerdán ült össze Diachka Győző elnöklete alatt s az alapszabály-tervezetet megvitatva azt átdolgozta. Az alakuló közgyűlést most még nem hívják össze, mert a jelen körülményeket nem tartják alkalmasnak arra, hogy az alakulásra minél nagyobb leheszen az érdeklődés.

— **(Vonat főnnakadás.)** Pénteken reggel az eszék-pecsi vonalon az eszékű vonat, melynek reggel 8 órakor kellett volna Pécsre érkeznie, Monostor és Magyar-Bóly állomások között megakadt. A főnnakadást az éjjeli hóesés okozta, mert a hó a sínekre fagyott és ezeket annyira síkosakká tette, hogy a mozdony kerekei nem tudtak tovább haladni a pályán s csak úgy egy állóhelyben forogtak. A vonat, melynek a budapesti gyorsvonattal lett volna az összeköttetése, két órai késéssel ért be Pécsre s a rajta jövő utasok szerencsésen le is maradtak Budapestre induló gyorsvonatról, mely már 2 órával előbb robogott el Pécsről.

— **(A jogakadémia halottja.)** Scossa Jenő III. éves joghallgató és egyévi önkéntes haláláról vettük a szomorú értesítést lapunk zártakor. A fiatalok arany éveiben élő — 21 éves — joghallgató egyike volt a pécsi jogakadémia leghetesebb és páratlan szorgalmú hallgatóinak, kinek jövőjéhez úgy előadó tanárai mint pályatársai is a legzsebb reményeket fűzték. Az érteletjes fiatalembert a typhus döntötte az ágyba nem sokkal édesanyja halála után, kit — mint szintén a typhus áldozatát — rövid két héttel ez előtt kísérték a temetőbe. Az anyagiakért való nehéz küzdelemmel oly korán megismerkedett ifju oly szegényül hűnyta le örökre szemeit, hogy pályatársai által megindított gyűjtésből került ki a temetés költsége. Pályatársai külön gyászjelentést adtak ki s korsorut helyeztek a korán elhunyt ifju ravatálar. Két kis arva testvére ő benne vezette el most már utolsó életfűntartóját.

— **(Az új-évi tisztelgés pénzben.)** Pécs szab. kir. város szegényügyi választmányára kérelmet vált a közönséghez az új-évi tisztelgés megváltása czéljából. E pénzbeli költségnek kettős czélja pedig: a nagyközönséget az új-évi tisztelgésekkel járó zaklatásoktól megkímélni és a téli időszakban kiváló inséget szenvedő házi szegények nyomorán enyhíteni. Adományokat többek közt elfogad a „Pécsi Figyelő” szerkesztősége is. A gyűjtés eredménye az adakozók nevének és az általuk adott összeg kitételével folyó évi december hó 31-én kibocsátandó kimutatásban közölteni fog.

— **(A Tettye-forrás apad.)** Sok bajunk van újabban a mi forrásokkal. Most arról kapunk hírt, hogy a Tettye forrása reudkivül csekély vizet ad, minek folytán a malmoktól a vizet már el is fogták s az egész vízmennyiséget a vezetékbe irányítják. Így is csak annyi vizet kap a város, a mennyi a legszárazabb nyár idején folyt a kútakból; s hogy vizszükség nincs, az annak tulajdonítható, hogy ez idő szerint nem fogyaszt a város annyi vizet, mint a nyár évadján, a mikor öntözésre, utca-locsolásra, fűrdésre s építkezésekre nagy mennyiségű vizet fogyaszt el. A forrás szűkmarkuságának az oka, hogy a rendkívül száraz nyár alatt a föld likacsai, melyeken annak a csekély vízcsapadéknak, mi a nyáron és őszön esett, át-szűrmenleie kellett volna, összeomlás folytán eldugultak s a víznek hosszú idejébe került, míg

újabb útat készít a lesliztremlésre. Most, hogy a Tetteye szükében adja a vizet, s nem tudni, hogy adja-e valaha bővebben, nagyon is alkalmasnak mutatkozik az elhunyt főmérnök által kezdetben egyedül ajánlott Zellerin-féle terv, mely nemcsak a Tetteyre, hanem a Báliscs közleiben is helyez el viztartót, melybe most már — ha a Tetteye csöknyössége tovább is tart — a báliscsi víz is bevezethető lesz.

— **(Halálhíradás.)** Molnár Géza pécs-egyházmegyei áldozar és hites szentszéki jegyző e hó 9 én, 30 éves korában elhunyt Pécsen. A tehetséges, sok reményre jogosító fiatal pap régóta szenvedett idült gyomorbetegséggel, mely utóbb végzetessé vált. Temetését, melyen a gyászszertartást Szeredi József dr. kanonok végezte nagy papi segédlettel, esztörtökön délután ment végbe a papsgs az elhunyt nagy számú ismerősének részvételével. — Kereseszei Keresze Julia, — Keresze Miklós pécsi törvényszéki bíró nővére — e hó 10 én, 47 éves korában elhunyt Pécsen. (Zrinyi utca 17. sz.) — Kis Sándor e hó 11-én, 34 éves korában meghalt Pécsen.

— **(Szállodák és vendéglők közegészségügyi vizsgálata.)** A rendőrkapitányaság a szállodák, vendéglőknek és kávéházak közegészségügyi és tisztasági szempontból való szakértői megvizsgálását rendelte el. A vizsgálaton a tisztí főorvos, az illető kerületi orvos, a városi mérnök és a rendőri kiküldött lesz jelen.

— **(Késélő pékek.)** A pék mesterség vajmi szeiid mesterség, ha csak azt nem vesszük tekintetbe, hogy a pék az isten áldását téstávára gyurva brutális módon meggyomorozza. Pék és késél — majdnem hihetetlen dolog! És mégis így volt. Keddén este Mihelics Róly, Tietenbach József, Becker Sebestyén, három jökevdű péklegény, kedvükre mulatoznak s mikor már jól bekapanak, az utca szélességi fokának mérése közben neki esének First Adolf házi szolgának, a ki open kutra akart menni vizért. A háziszolga a karambolt sértesnek vette s rájuk szolt, ezek pedig nem szoltak rája semmit, hanem rája támadtak, miközben Mihelics a Tietenbach által kezébe adott nyitelt zsebkéssel balvállon szurta Firstöt. Ez meg lehetős nagy sebével maga ment a városi kórházba, a három péklegényt pedig — kik mindharman bácskaiak — a rendőrség vette gondja alá.

— **(Trágya, vagy sommi.)** A trágyaburkolatot sikerült kutaink környékéről nagy nehezen ledisputálni. De az a makacs szellem, mely a városházán trónol, s okokkal nem, csak doronggal gúzhethető le, megakarja mutatni, hogy csak azért is neki van igazsága. Fedetlenül hagyta hát a kutak nagy részét, csakhogy befagyjanak, s óhajtatása ezáltal teljesült is. Most a téli város van nélküli van, s a tizedik utcába kell küldeni, hogy felnapri várakozás után végre ököllel vivjön ki az ember magának egy kanva vizet. Hát ez türetetlen állapot, s azért még az a gazdag költői fantázia, mely annyira leleményes a felelősség alul kibúvában, sem mondhatja, hogy máshol lehebben keresni az okot, mint abban a hatalmaskodó, a nép legelső szükségéi elől megreven elzárkózó, és csak saját legkedvesebb énjét ismerő magas politikában, melynek már oly rég garázdálkodók, a négyzemközbt be kétlenkedő, de a közgyűlésen fejbőlintó városatyáink örök dicősségére.

— **(Nyilvántartó hivatal)** föllállítását tervezte a tanács, mire néve mar utasította is a rendőrkapitányaságot, hogy e hivatal szervezésére néve intézkedjék. E közhírsznu és régóta nélkülözött hivatal — a most megjelentő népszámlálás adatai alapján — január 10-ediké táján kezd meg működését, s ideiglenes hivatalhelyisége a volt katonai kórházban lesz. A nyilvántartó hivatalnak szüksége lesz mintegy 20 díjnokra, s e végett a rendőrkapitányi hivatal fölívja azokat, kik e munkára vállalkoznak, jelentkezzenek a most említett hivatalban.

— **(Közegészség és népesedés novemberben.)** A tisztí főorvos jelentése szerint Pécs városában az elmúlt hóban a közegészség állapota igen kedvezőtlen volt, a be-

tegedések száma rendkívüli magasságra bagott, aminek oka a hirtelen föllépett járvány volt. A tisztí főorvos jelentésének erre vonatkozó részét más helyen terjedelmesebben közöljük. Elve született november hóban 71 gyermek, meghalt 69 egyén, az utóbbiak közt azonban 17 idegen, s így a születés által 19 esettel szaporulat mutatkozik. A szülöttek közt volt 39 fi, 32 nőnemű, 61 katolikus, 2 ágostai, 8 izraelita, 65 törvényes, 6 törvénytelen. Házasságra 34 par lépett. A meghaltak közt volt 37 fi, 32 nőnemű, 65 katolikus, 2 ágostai, 2 izraelita. A legnagyobb kort érte el egy 83 éves özvegyasszony Halva született 3 fia, 5 leány. A városi kórházban apoltott 387, az irgalmasoknál 74, a banyakórházban 27.

— **(Iskolai szünet a népszámlálás miatt.)** A népszámlálás végrehajtásánál a néptantórokra is szükség lesz, kiket népszámláló ügynökökül használni föl a hatóság. A közoktatási ügyi miniszter rendelete folytán tehát a népisokolákban, január első hetében, az előadásokat be fogják szüntetni.

— **(Nem lesz Sylvester - estély.)** A „Pécsi Dalárda” által tartatott szokott Sylvester-estély, melyet a közönség minden év vége táján kíváncsi érdeklődéssel várt mint az év utolsó napjának jökevdű becsütőjét, az idén valószínűleg elmarad. Ezt az elmaradást pedig a mai általános lehangoltság okozza, mely nemcsak a közönségnek, hanem a dalárda tagjai nagy részének is kedvét szegi abban, hogy tréfas előadásra készüljön. A dalárda nem is tartaná illőnek ilyen körülmények között, hogy banális tréfákat erőltessen a közönségre, mikor annak édes kevés a mulatságra való hajlandósága. E helyett azonban a farsang végén amikor a kedélyek hihetőleg más hangulatban lesznek, válogatott mulattató programmal fogja rendes tréfas estélyét megtartani, s azt majd a közönség is bizonyára nagyobb érdeklődéssel fogadja mint fogadná most Sylvester-napján, mely még nagyon is közel esik a járvány által kinosakka tett napokhoz.

— **(Statistika a rabokról.)** A pécsi kir. ügyészség fölljegyelte alá tartozó központi fogházban november hó végén 158 egyénből állott a rablétszám. Volt közöttük 11 elözeten letartóztatott és vizsgálat alatt álló, 13 főlebezés alatt álló, 134 jogerejűleg elítelt; 138 férfi és 20 nő. A typhusjárvány a fogházban csak egy rabot fektetett ágyba; a járvány ellen különben a kellő óvintézkedések megtörténtek.

— **(Kétségbeesett község.)** Karancs község meitán lenet kétségbe esve, mikor a mult és az idei évben folytonos tüzeseteknek van kitéve, s kétségbe eshetik különösen azért, mivel e tüzesetek rendszeres gyújtogatás által előidézetteknek látszanak. A gyújtogatás a mult év őszén kezdődött, amikor egy jömeud polgár szalmája égett el. Már ennél a tüzesetnél kijelentette egyik esküdt abbeli gyanuait, hogy ez gyújtogatás következménye, s az ismeretlen gyújtogatót méltó haragjának kemény kifejezéseivel illette. Negyed óra múlva már a 6 szalmakazalja is égett s a következő éjszakákban más gazdáké. Kilencz tüzest volt a mult év őszétől a jelen évig, még karácsony előjében, karácsony masodnapján is és tüzcel köszöntött be az újév is. Az idei ősz ismétleni látszik a tavalyi rémes napokat. A rejtélyesen keletkező tüzesetek ismét megkezdődtek s most már nem szalmakazalok, hanem lakóházak és gazdasági épületek is esnek áldozatul. A tüzesetek egymást érik; rövid idő alatt tizszer ütött ki a tűz, december 9-én pedig két helyen egymásután, a mikor két istálló és pajta égett le a benn levő állatokkal együtt. A nép már el van szomorodva, masról sem beszél, mint a tüzről s remegve várja, vajjon estere mar ismét merre vilagit. Minden éberség mellett sem sikerült a gyújtogatót elfogni; még csak alapos gyanúsincs, arra, hogy ki eselekedhet az ördögi munkát. De hogy gyújtogató van a faluban, ez bizonyos, mert nagy tervszerűséggel rendezi egy láthatatlan kéz a tüzeseket. Idővilágos esteken vagy szeles időben nincs tűz, mert az illető vagy atól tart az előbbi es-tuel hogy meglátják vagy az utóbbi esetben, hogy az ő házára is rávethető a szél a vörös kakast.

— **(Az adó november hóban.)** A város területén november hóban egyenes adók címén befizettetett 48073 frt 95 kr., vagyis 1423 frt 62 krral több, mint tavaly hasonló hóban. Az év elejétől november végeig terjedő

időszakban egyenes adók címén 258.244 frt 94 kr. fizettetett be, vagyis 14.824 frt 61 krral kedvezőbb, mint a múlt év hasonló időszakában. Mivel azonban a folyó év adóelőírás a múlt évéhez képest 32.291 frt 91 krral emelkedett, az eddig elért — bár kedvezőbb — eredmény az elért tartózással nem áll arányban. A pénzügyigazgató ez okból, nehogy a hatralké esetleges indokolatlan fölszaporodása által úgy a kincstár, mint az adófizetők érdekei csorbultat szenvedjenek, a polgármestert az adóbehajtás szorgalmazása iránt megkérte. Hadmentesség díjban november hóban befolyt 660 frt — marad még e ezimen 3222 frt 87 kr. hatralké.

— **(Vasuti előmunkálati engedély meghosszabbítása.)** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter gelsei Guttmann Vilmosnak és érdektársainak a belisce-kápelnai h. é. vasutnak Miholjác dolj mellett valamely alkalmas pontjától a Dráván át, Dráva-Szabolcs, Harkány, Viszló, Czinderei-Bogád, Kisasszonyfia és Szt. Iván községek határain át a pécs-bari vasut Szt. Lőrincz állomásig, továbbá Beliscétől a m. kir. államvasutak Eszék állomásig, végre Beliscétől a bresceobodi iparvasút fölháználásával Nasicég tervezett helyi érdekű keskenyágú vasutvonalakra, f. évi január 6-án megadott előmunkálati engedély érvényét a lejárt napjától számítandó további egy évre meghosszabbította.

— **(Kereskedői számlák a postacsomogokban.)** Előfordult gyakorlati esetekből kifolyólag a magyar kereskedelmi csarnok annak idején azu kérdéssel fordult a kedelemügyi miniszter urhoz, vajjon post-fajvédéki szempontból szabad-e az ugynevezett postacsomogokba a számlát (facturát) elhelyezni? Ezen kérdésre a kereskedelmi miniszter úgy, a magyar kereskedelmi csarnokhoz és valamennyi kereskedelmi és iparkamarához intézett terjedelmes körlevélben megadja a választ, a melynek főbb vonásait, minthogy az tag köröket érdekel, a következőkben eszetejük:

A miniszter mindenekelőtt kifejti, hogy valójában csakis az a postai csomag, a mit a posta szállít. Mig a postai csomagba levelet elhelyezni szabad, t. i. egy darabot a csomag címzettje számára, mert azt a posta szállítja, addig egyéb csomagokba elhelyezett tényleges és személyes levelezés jellegevel bíró közleményt, terjedjen bár csak néhány szóra, a magyar posta regále kijátszása és ennélfogva jávedéki athágás elkövetése nélkül küldeni nem lehet. Ami azon kérdést illeti, vajjon a postaregale szempontjából szabad-e a magánszállító által közvetített csomagba számlát (facturát) elhelyezni, a miniszter kijelenti, hogy semmi akadály sem forog fönn az ellen, ha a kereskedő vagy iparos bármilyen árucsoomaghoz olyan okmányt (facturát) csatol, mely a cím, keltezés és aláírás on föllli a küldött árú nemek, minőségének és az árúak jegyzékét tartalmazza. Ilyenszerű facturákat ennélfogva a magánezégek által szállitandó csomagokba is el szabad helyezni és ez postajövedéki szempontból kifogás alá nem eshetik; azonban minden személyes és tényleges levelezés jellegevel bíró legcsekélyebb közlemény, pl. nyugtázás, fölszólítás újabb megrendelésre, fizetési módozatok ajánlása, mely a facturára rairakik, levellé műösíti azt és ez esetben a postai szállítás mellözése postai jávedéki athágást képez, mely jávedéki vizsgálatot, és ahhoz mért bírságot von maga után.

— **(Jónás János zenekara)** a tél folyamán a következők helyen fog zeneestélyeket rendezni: Bedő-kávéházban minden vasárnap, szerdán és szombaton; a „Központi kávéház”ban minden hétfőn és pénteken; a „Mátyás királyi vendéglőben minden kedden s az „Europa” kávéházban minden esztörtökön.

MŰVESZET IRODALOM.

* **Vértauk albuma.** A megjelenése után pár nap alatt elfogyott „Aradi Vértauk Albuma” újból megjelent a piaczon még szebben, értékes közleményekben még gazdagabban. A Franklin-társulat nyomdájából kikerült munka a modern nyomdaipar egyik remeke. A szobrot most nem kompoziciójá, hanem fotografikus fölvetel után hozza; egy és más képen is

van változtatás. Melléki most az autogrammok fordításait is és a mi legfőbb, két új autogrammot is közöl: Pültenberg és Leiningen gróf utolsó leveleit, melyek közt kivált az utóbbi igazán megdöbbentő. Az első kiadás díszes fűzőt és kötött példányain kívül most még salon példányok is készültek, nehézzel velin papírosra nyomva hamvaszürke atlaszkötésben.

A 14 éves nagy negyedréti alakú, két Zichy-féle képpel és más vagy 40 eredeti rajzzal díszített, Kossuth, Klapka, Bohusné, Damjanich, Vécsey, Leiningen, Pültenbergnek az eredetieket csalódásig utánzó autogrammaival ékeskedő pompás könyv ára bérmentes küldéssel: fűző 3 frt, díszkötésben 4 frt, salon példány 10 frt. Kapható Varga Ottó szerkesztőnél Aradon, de kapható ugyanazon bolti áron a legtöbb könyvkereskedőnél is.

Ganona-arjegyzék

Pécs szab. kir. városában 1890. évi december hó 6-án tartott hetevásáriú)

Az árak métermázsánként számíttatnak.

Buza	őszi	—	—	—	—	—	—
	tavaszi	—	—	—	—	—	—
	uj	7	70	7	—	—	50
Kétezeres	őszi	—	—	—	—	—	—
	uj	6	60	6	—	—	50
Róza	őszi	—	—	—	—	—	—
	uj	6	60	6	—	—	40
Árpa	őszi	—	—	—	—	—	—
	tavaszi	6	70	6	—	—	60
	uj	—	—	—	—	—	—
Zab	őszi	—	—	—	—	—	—
	tavaszi	6	70	6	—	—	60
	uj	—	—	—	—	—	—
Bükköny	széna	—	—	—	—	—	—
Repcze	—	—	—	—	—	—	—
Kukoricza	őszi	—	—	—	—	—	—
	uj	6	10	6	—	—	—
Széna	őszi	2	40	2	—	—	—
	uj	—	—	—	—	—	—
Szalma	—	1	80	1	—	—	60

Kínálat: gyenge (mintegy 200 gabonaköcsi volt a piacon.)

Lap tulajdonos: **NABY FERENCZ** Felelős szerkesztő: **HAKSCH LAJOS.**

NYILT-TÉR.†)

INFLUENZA betegségnél kitűnő szolgálatot tesz a



gyógyviz.

(Magyar Selters.)

Hazai és külföldi orvosi tekintélyek, Seltersi-Gleichenbergi vizek helyett legjobb eredménnyel alkalmazkazzák **ritűdő, gége** és a **gyomor** hurutos bántalmainál, továbbá **göcsérarait** gyógyszernek bizonyult legkisebb Triszt, Fiume és hazánkban a kolera megbetegedés ellen.

Borral használva kiterjedt kedveltségnek örvend.

Kizárólagos **ÉdeskutyL** m. kir. és szerb kir. udv. ásványviz-szállítóráktár **gítionál, Budapestben**

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Hazánk **legkitűnőbb** ásványvizének egyike a

véghelesi

vera-forrás

mely orvosi szak tekintélyek által ajánlatik általában, de főképen **e járványos időben.**

Kapható gyógyszerárak, fűszerkereskedésekben és vendéglőkben.

* Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget A szerk.

Hirdetések:

SALIGNAC & Cie. által
(Részvény-Társaság)
négy millió franknyi alaptőkével, alapítva 1809-ben
a legjobb borokból előállított és a legjobbbaak elismert

FRANCZIA COGNAC
kizárólagos raktárával **PÉCSETT** a
BEREZ KÁROLY
cézég van megbízva.

A **Cognac** tisztaságáról és régiségéről kezeséggel vállal a fenti gyár, mely a **Cognac-gyártás** terén egyike a legregibb és legismertebb cézégeknek. — Kiállítások alkal-mával a legelső díjakkal lett kitüntetve.
Raktár-tartalék a legutóbbi kimutatás szerint 24 800 hektoliter.
Vezérképviselők Ausztria-Magyarors. részére:

Mendl Henrik és Társa,
Tea, Rum és Cognac beviteli üzlete Bécsben,
I. Schottentring 32.

Van szerencsém a n. t. közönségnek becses tudomására hozni, hogy nálam **kitűnő**

borszéki viz

nagyban és kicsinyben kapható.

Ára egy 1 1/2 literes palackzkkal **24 kr.**

Tisztelettel

Szabó Sándor

vendéglős

Pécsett, Majláthtér 7. sz.

A maissi körjegyzőségénél egy telje-sen szakképzett

segédjegyző,

a ki a magyar és német nyelvet erti, kellő fizetés mellett és egy

jegyzői gyakornok

némi fizetés mellett azonnali alkalmazást nyerhet.

A feltételek a körjegyzői hivatalban tud-hatók meg.

A felséges királyi család kedvencz itala.

KRONDORFI SAVANYUVIZ
a t. ez. közönség figyelmébe ajánlatik, mint a létező **legkitűnőbb savanyu-viz, kitűnő borviz.**

Nagyhatású gyógyital a légzési, emésztési és vizező szer-vek hurutos bántalmainál, általában mindazon esetekben, melyeknél orvosi rendelet szerint savanyuviz hasznalandó.
Magyarországi főraktár:
BAUER LAJOS és TESTVÉRE
Budapest V. Arany János-utca 9.
Pécs és vidéke szállító raktár.

Grünhut és Hirschler araknál **PÉCSETT.**

Kapható minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Legbiztosabb szer egészségtelen ivóvíz ellen!

Vízvezetési szűrő **A PASTEUR rendszerű Chamberland-féle szabadalmazott szűrő** Háztartási szűrő, fel-töltésre berendezve.

a legegyszerűbb módon — bármily zavaros vagy tisztatlan vizet — kristálytisztára szűr. — A Pasteur-féle rendszer az egyedüli, mely által vizet mikroba- és bakteriamentesen szűrni, tehát minden fertőző csírát, a cholera, typhus stb. bacillusokat a vízből eltávolítani lehet.
Elismerve valamennyi egészségügyi és orvostudományi kapacitás által és a budapesti járványbizottság által ajánlva.

Ngs. Fodor József tanár úr, a budapesti egészségügyi-intézet igazgatója e felől a következőket írja 1885. majus 4-rol kelt levelében:
„Az új Chamberland-Pasteur-féle szűrőkészüléken 6 héten át szűnet nélkül folyt a vízvezeték vize, s ismételt vizsgálatom alapján meglepéssel írhatom, hogy ez idő alatt bakteria a szűrőn egyáltalában nem jutott keresztül, noha vízvezetékí vizünkben ez idő szerint legalább 100—120.000 bakteria tartalmaztatik minden liter vizben.“

Háztartási szűrő 50 liter napi képességgel 36 frt.
" " 60 " " " 46 frt.
" " 70 " " " 60 frt.

ZELLERIN MÁTYÁS
es. és kir. udv. szállító
Budapesten, VII. nagydíófa-utca 14. sz.
és Sebestyen-tér 4. sz.

Árjegyzék és magyarázatok kívánatra bérmentve küldetnek.

HIRDETMIÉNY.

Vagyonbukott **SCHÖN ZSIGMOND** pécsi kereskedő csődválasztmánya határozata alapján ezennel közhírré teszem, miszerint a tömeghez tartozó és a csődleltárban 1—1846 tétel alatt összeirt, különféle

posztó-, szövet- és gyolcs-árak, fehérneműek és női divatárak,

melyek a leltározás alkalmával 5475 frt 61 kr-ra lettek felbecsülve és a melyek beszerzési ára 16155 frt 93 kr-ban lett megállapítva, — továbbá ugyanezen leltárban 1856—1870 tételek alatt összeirt 563 frt 80 kr. beszerzési áru és 78 frt 90 kr. becserítették

bolti felszerelések és Wertheim pénztárból

álló ingóságok zárt ajánlati tárgyalás útján készpénzfizetés mellett együttesen elfognak adadni.

Felhivom tehát a venni szándékozókot, miszerint zárt ajánlataikat a fent kitűzött becserítették 10%-a, vagyis 554 frt 45 kr. bánatpénz lefizetése mellett, ügyvédi irodámban (Pécsett, Mária-utca 7. sz.)

f. 1890. évi december hó 20-ik napjának délutáni 5 órájáig

nyújtsák be, mert később érkező ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

Az ajánlati úton eladás alá kerülő ingóságok leltára ügyvédi irodámban a hivatalos órák alatt betekinthező, az eladandó ingóságok pedig a nevezett közadós árutelepen (Pécsett, Széchenyi-tér) jelentkezés esetén közbenjöttem mellett megismerelhetők.

A csődválasztmány a beérkezendő ajánlatok felett 1890. évi december hó 21. napján délelőtti 11 órakor megtartandó választmányi ülésben fog határozni.

Kinek ajánlatát a választmány elfogadja, köteles az áruraktárt az értesítés vételétől számított 48 óra alatt átvenni és a vételért készpénzben azonnal nálam lefizetni, ellenesetben bánatpénzét elveszti s a fent elősorolt ingók kárára s veszélyére új eladásra bocsájtatnak.

Az áruraktár vevője, az áruraktár helyiségét csakis az átvételtől számított 8 napon át használhatja külön díj fizetése nélkül; — ez idő eltelté után bezárólag 1891. január végeig alulírott tömeggondnokkal, — 1891. február 1-étől kezdve pedig a helyiség rendes bérbeadójával a bolt- és szomszédos raktárhelyiség használata iránt külön szerződni tartozik.

Ugyanezen választmányi ülés után a benyújtott és el nem fogadott ajánlatokhoz csatolt bánatpénzek nálam azonnal visszafizettetni fognak; — fenntartja azonban a csődválasztmány a jogot arra nézve, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhasson, esetleg azokat mind vissza is utasíthassa.

A választmány sem a leltár helyessége, sem pedig az áruk mennyisége- és minőségeért semminemű szavatosságot nem vállal.

A vagyon-átruházási kincstári illeték és esetleges bélyeg-költségek vevő által viselendők. Kelt Pécsett, 1890. évi december hó 3-án.

Dr. Miltényi Miklós,

ügyvéd.

mint vb. Schön Zsigmond pécsi kereskedő csődtömeggondnoka.



Weisz Kálmán és Társa

varrógép-raktára

Pécsett, Ferencziek-utca 4. sz.

Ajánlják nagy választéku és legjobb szerkezetű **Singer családi- és iparos-gépeit** zsámoly-készülékkel, **Howe, Phönix, Monopol-, karikahajós, Wheeler és Wilson, Anger és Cylinder-varrógépeit.**

5 évi jótállás mellett.

Tanítás díj nélkül. Egyes alkatrészek szintén kaphatók. Mindennemű ócska gépek becséreltetnek.

5126 sz.
1889.

Árverési hirdetmény.

A dárjai kir. bíróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Boek Bernát kácsfalui lakos végrehajthatónak Lyubovics Aezó és társai kácsfalui lakos végrehajtható szennvedő elleni 44 frt tökéltetés és járuléki iránti végrehajtható ügyében a dárjai kir. bíróság területén levő Kácsfalui községben fekvő a kácsfalui 239. sz. tjkvben felvett 231. hsz. sz. házra egészben, hozzátartozó legelő illetménytel és pedig a társtulajdonosnak jutalékára a 1881. 60. t. cz. 156 §-a alapján az árverést 489 forintban ezennel megállapított kikialtási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az **1891. évi január hó 26 ik napján d. e. 10 órakor Kácsfaluközségben a jegyzői irodában** megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikialtási aron alól is eladatul fog.

Árverezni szándékozők tartoznak az ingatlan becsárának 10% -át vagyis 48 forint 90 krajczart készpénzben, avagy az 1881: LX. törvényezikk 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal előleges elhelyezéséről kiállított szabály szerű elismervényt atszolgáltatni.

Kelt Dárdán a kir. bíróság, mint telekkönyvi hatóságnal. 1890. évi november hó 5 ik napján.
Fekete Gyula,
kir. aljbró.

Eddig fölülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle valódi tisztított

DORSMÁJOLAJ

Maager Vilmostól. Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nevék javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni.

Egy üveg ára 1 frt és kapható a gyári raktárban Bécsben III. kerület Heumarkt

az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszer-tárában.



3., valamint

Pécsett kapható: Sipőcz István, Zsiga László, Erreth Janos és az Irgalmasok gyógyszer-tárában; Reeh Vilmos, Spitzer fia és Kúszl János kereskedésében.

JÓ ALKALOM!

Ezennel van szerencsénk becses tudomására hozni, hogy fölszaporodott készletünk folytán árraktárunk egy részéből

VÉGELEADÁST

tartunk és ajánljuk becses figyelmébe dúsan fölszerelt raktárunkat mindennemű

ruhaszövetekben,

fekete ternók és cachemirok, vásznak, asztaineműek, szőnyegek, paplanok, ablak-

függönyök, ágyterítők, **kész ari és női fehérneműek,**

teljes menyasszonyi felszerelések, valamint női köpenyek, felöltők, legujabb alakú mantillók, esőköpenyek, otthonkák, muffok, boák és prémgallérok, ugymint minden e szakba vágó cikkekkel.

Mínthogy ritkán nyílik alkalom ilyen árucikknek tetemesen leszállított áron való bevásárlásra, ajánljuk különösen **karácsonyi ajándékokra** alkalmas cikkeinket és kérjük becses melőbbi látogatását vagy medbizását, melynek jutányos és lelkiismeretes eszközésére a szokott kiváló gondot fordítandjuk.

Vidékre kívánatra mintákkal bérmentve szolgálunk és megrendeléseket pontosan eszközölünk.

Tisztelettel

KREINER és KRAUSZ

divatúru-kereskedése Pécsett, Király-utca 5. sz.

Karácsonyi

AJÁNDÉKOK és GYERMEK - JÁTÉKOK legnagyobb választékban olcsón kaphatók

Pacher E.

kereskedésében.

Pécsett, Széchenyi-tér 17. szám.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek

ZSOLNAY IMRE butorraktára és műhelye

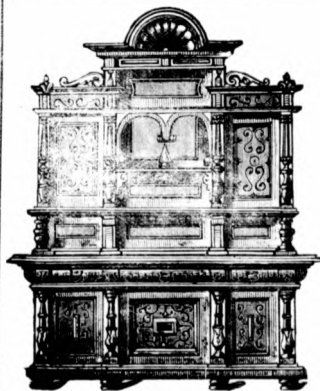
(tetemesen nagyobbítva)

PÉCSETT

Ferencziek-utca II. szám.

Nagy választékban teljes és stilszerű berendezett **alvó-, disz- és ebédlő-szobák,** mindennemű fa-, vas- és kárpított bútorok, képek, tükrök, függönyök, függönnytartók, és minden e szakmába vágó cikkek.

Abban a helyzetben vagyok, hogy **bútorvásárlások** nálam ép oly jutányosan eszközölhetők, mint Budápesten vagy Bécsben.



Karácsonyi és ujévi ajándékok!

Hogy tisztelt vevőim többszöri tudakozódásának eleget tegyek, elhatároztam, hogy

ezüst, arany, ékszer és órarakttárral kapcsolatban

legjobb minőségű alpacca (china) ezüst árúkat

is raktáron tartsak.

Raktáramban nagy választékban kaphatók **evőkészletek, gyertyatartók, cukorszeleneczkék, asztaldíszek, eczet és olajtartók stb. stb.** a legolcsóbb gyári árakon.

Gazdag és nagy választéku raktáramban, hol 30 krért már valódi ezüst- és 1 frt 40 krért valódi aranytárgyak kaphatók, módjában áll a tisztelt közönségnek, igen alkalmas

karácsonyi és ujévi ajándékokat

beszerezni.

Mint eddig, úgy ezentúl is mindennemű ezüst-, aranyékszerek és órák **készítését és javítását jutányos árak mellett jól és pontosan** eszközölök, **serlegeknek** és más tárgyakra tüzzel és galvanikai úton való aranyozására vagy ezüstözésére is vállalkozom.

Nagyrabecsült vevőimnek üzletem **25 éves** fennállása ideje óta tanúsított szíves bizalmat lelkiismeretes eljárással továbbra is megtartani igyekszem és kérem, hogy árúim olcsóságáról személyesen meggyőződni, engem becses megrendeléseikkel megtisztelni sziveskedjenek.

Tisztelettel

Engeszer Miklós,
ékszerész

Pécsett, Király-utca 6. sz. a „Hajó“ szálloda átellenében.

A t. cz. közönségnek egészségi szempontból lelkiismeretesen ajánlom a

borszéki kitünő ásványviz

használatát.

Bármily mennyiségben kapható nálam.

Berecz Károly

Pécsett. Király-utca 6. sz.

I s t e n

legnagyobb ajándéka az **egészség.**

A köhögés, rekedtség és elnyálfásodás szomorú következményeitől csak egy szer óv meg bennünket teljes biztonsággal:

Egger díjjutalmazott

Mell-Pastillái.

Számtalan hírlapirat tanuskodik erről és **senki el ne mulassza** idejekorán ezek használatát.

Kaphatók 25, 50 kros és 1 frtos eredeti dobozokban a monarchia valamennyi gyógyszerárában. Pécsett: Sipőcz István, Erreth János, Göbel Kálmán, Zsiga László és az irgalm. rend gyógyszerárában. Mohács-on: Luiszer Viktor és Szendrey Jenő gyógyszer. Siklóson: Szentgyörgyi Mór és Petrasch S. gyógyszer. Pécsváradon: Dvorsky Béla gyógyszer. Dárdán: Czingely örök és Dermár Pál gyógyszer. Sásdon: Mandák Gy. Sándor gyógyszer. Szt.-Lőrinczen: Szilágyi György gyógyszer. Szigetvár: Salamon Gyula és Visy Sándor gyógyszer. Bonyhádon Eibach Ödön gyógyszer, valamint az

Egger A fia czég

gyógyszer különlegességi gyárában Bécs Nussdori.

Soda-viz

Kifőzés és **Pasteur-féle szűrő** által sterilizált, tehát teljesen bakterium-mentes vízből készítve folyton kapható

Sipőcz István

gyógyszerész

Soda-viz gyárában.

Ékszerész, órás és látszerész

Allami érem



haladás és versenki-ért.

SCHÖN WALD IMRE

Arany érem



szép és jó munkáért.

Főzlet Király- (fő) utca
a „Hattyú“ épületben.

PÉCSETT.

Műhely Király- (fő) utca 38.
Mestris féle házban.

Szíveskedjék tudomásul venni, hogy most is, ép úgy mint az előző években, a **közelgő ünnepekre gazdag választéku raktáramat** jóval kibővítettem. Különösen az idén sikerült **ajándékokra** alkalmas, finom és igen izléses

ujdonságtárgyakat

beszerezni, melyeket **eredeti szabott gyári áron adok el.** — Egyszersmind bátor vagyok szíves figyelmét a most berendezett **nagy választéku, legszebb és legolcsóbb**

china- és alpacca-ezüsttárgyakra

felhívni, melyek üzletemben külön csoportosítva vannak

Áruim valódisága, tiszta, stylszerü kivitele és olcsón szabott árak számítása következtében az

első fővárosi és külföldi czéggel a versenyt kiállják.

Végül kérem a n. é. közönséget mindezekről meggyőződést szerezni és áruimat megtekintésre méltatni, — ha nem is vételi szándékból; én személyesen mindennemű felvilágosítással szívesen szolgálók

Üzletemet szíves jóindulatába ajánlván, maradtam

kitünő tisztelettel

Schönwald Imre.

Mindennemű vizi betegség
 és annak utóbajai ellen egymin: sárgaság, bél- és hólyag-katarus, lélegzési nehézség, májbaí stb. ellen legjobb gyógyszer a hírneves

Hydropsin
 (orvosok által ajánlva)

Grobstein Sée-gyógyszertárában
Gmunden-gyógyfürdőben,
 Felső Ausztriában

egy palackznak ára használati utasítással együtt
 1 frt., csomagolva 1 frt 20 kr.

15712. sz.
 ikv. 1890.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törv. szék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kovács József kis-szt.-martoni lakós végrehajthatónak Simon József és Póór Anna végrehajtást szenvedett elleni 53 frt tőkkevetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törv. területén levő Pécs sz. kir. város határában fekvő a pécsi 5112. sz. tjkvben 4600. hsz. fekvőségre 69 frt, — a pécsi 2895. sz. tjkvben 5468 hszsz. fekvőség illetve szőlőre 596ft becsárban, mint megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891 évi január hó 12-ik napján délelőtti 10 órakor Pécsen a kir. törv. hivatalos helyiségében az árverési szobában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áról is eladatni fognak.

Árverezoi saundékokozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százaléki vagyis 6 forint 90 krajczárt és 59 forint 60 krajczárt képezben vagy az 1881. L. X. t. cz. 42 §-ban jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 § ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kézéhez letenni avagy az 1881: L. X. 170 § a értelmében a banat-pénznek a bíróságnal előleges elhelyezésről kiállított szabályszerű elismervevnt atszolgáltatni.

Kelt Pécsen, 1890. évi július hó 9 én, a pécsi kir. törv. szék mint telekkönyvi hatóság.

Bogyay Pongrácz.
 kir. törv. szék. bíró.

Ki olcsó és hasznos tárgyakat óhajt

karácsonyi és ujévi ajándéku,

annak különös figyelmébe ajánlom

üveg, porcellán, tükör, kép stb.

árukból álló raktáromat, melyből **hatósági engedély** alapján **végkiáruulást rendezek,**

úgy hogy bármely tárgyat a **beszerzési áron alul is** eláruisítok.

A nagyérdemű közönség becses látogatogatását kéri mély tisztelettel

SPITZER L.
 Pécsen, Ferenczies-utczá 8. sz.



Singer eredeti varrógépei

a legjobb és legtükéletesebb gépek mindennemű varromunkára; általánosan elismert mintaszertű szerkezettik van, munkaképességük és tartósságuk föllmulhatatlan, minék következtében leginkább részesülnek előnyben és vannak elterjedve, 9 milliónál több van használatban; 300-nál több elsőrendű kiállításban részesültek, legújabbban ismét

Párisban aranyérem és Kölnben diszoklevél.

A Singer Tarsaság legújabb talalmánya, a magaskaru Improved-gép, úgy mint valamenyí mas gyartmánya, szinten **fényes sikert** aratott. Az eredeti Singer-gép egyformán kitűnő: könnyű kezelés, gyors és könnyű járás, valamint izlésteljes külső a tal. minélfogva a háztartás legbecsesebb eszköze s így kiválóan alkalmas mint

legjobb és leghasznosabb karácsonyi ajándék.

Neidlinger G. Pécsen, Szécheny főtér 10. sz.

A legolcsóbb,
 gazdag és élénk tartalmu gazdasági szaklap

„FÖLDMIVELÉSI ÉRDEKEINK“
 mező- és erdőgazdasági képes hetilap,
 a magyar gazdatisztek és erdészek egyetemes hivatalos közlönye.

Tizenkilenczedik évfolyam.

A „Földmívelési Érdekeink“ az 1885. orsz. kiállításon
 gyakorlati irányáért a nagy kiállítási éremmel tüntettetett ki.

E lap elvei: a mezőgazdasági érdekképviselet fejlesztése, a gazdasági üzlet jüvedelmezőségének tokozására szolgáló eszközök és módok kutatása és terjesztése, az összes mezőgazdasági forgalom közvetítése.

Megjelenik hetenkint másfél nagy ivnyi terjedelemben.

Terjesztem, olvastatom, magyarázom a népnek és nép közt, ez örömmel tanul, pedig nagy része 500 lelkű községemnek oláh, de a jó szót meghallgató nép, s jól vezetve hiva a magyar állameszmének, így nincs, mit keresen itt a dákórománista.

Erdő-Szeungly.
 Garda Márton, ny. ev. ref. lelkész.

... A Falusi Gazdát szivesen olvasom M.-Polány.

... Az élénken szerkesztett kedves kis lapot lehetőleg terjesztem ...
 Gelencze. Csiby T., plébános.

Évi egy forint a „Falusi Gazda“
 című kéthetenként megjelenő népszerű gazdasági szaklap,
 melyről a „Magyar Állam“ 1889. évi március hó 18-iki számában egy lelkész következőleg nyilatkozik:

„Két éve már, hogy járatom a „Falusi Gazdát“, s őszintén megvallom, hogy azóta nagyon sok olyant tanultam belőle, a mit gazdálkodásom előnyére údvösen étkéshettem.

Mióta e kis lapot járatom, kézzel fogható a gazdasági haladás híveim között is, úgy, hogy ók maguk alig várják a „Falusi Gazda“ számainak megjelenését s az egyik a másik után jön és köcsön kéri, hogy belőle tanuljanak. Utamatósom mellett sok mindent fordítottak belőle hasznukra, innen a „Falusi Gazda“ iránti rokonszenv.

Praktikus tanác-ai a józan éltre szükségessé teszik arra, hogy a nép között minél nagyobb mérvben elterjedjen.

Teljesen meggyőződtem, hogy e lap a falusi népnek, a kisgazdáknak igazi, lelkes és jóakaratu barátja. Tőle nemcsak a munka mikéntjét, de a szorgalmat, takarékossgágot okos számítást és ezek mellett Istenben való erős bizalmat megtanulhatják; az anyagi boldoguláshoz, melyre kisgazdáinknak, néptünknek oly nagy szüksége van, legközelebb vezető utat biztosan felismerhetik.

Azért kérve kérem lelkész társaimat és a tanító urakat, igyekezzenek ez olcsó gazdasági kis lapot megszerezni s a nép között is terjeszteni.“

Néhány újabb elismerő nyilatkozat:

... ne vonja meg azon oltsó erő, melyet becses lapja nyújt, melyből oktatást és tanulságot merítünk.
 Weress Ákos.

A „Falusi Gazda“ különösen szerkesztett lap. ismerek sok német és tót gazdasági lapot, hanem a „Falusi Gazda“nak ilyen csekély előfizetési díj mellett nincsen párja
 Wagner Mihály, a Gizella-árvaház igazg.

... terjeszteni ... kedves kötelességem lesz.
 K. Vászárhely. Nagy Károly.

A Falusi Gazdában az oly szükéges és fontos tudnivalót látok, melyek nélkül egy gazda sem lehet el. legalább nem volna szabad el lennie.
 M.-Bodon. Nemes Árpád, ref. pap.

Előfizetek 5 példányra, miután az uradalmi hajdúk részére hasznos olvasmánynak mutatkozik.
 Bátaszéki alap uradalom.

Lapját olvasva, iránya annyira megtetszett, hogy nemcsak a hivatal, hanem s ját nemere is kérem annak megküldetését.
 Gyöngk. Klein Endre, jegyző.

A derék vállalatot egyik egyházi közönyünkben is ajánlottam a közönség figyelmébe. Valóban a legnagyobb paratolást érdemi.
 Makó. Csécsi Miklós, ref. lelkész.

Áldja meg a magyarok istene, hogy pusztulni indult népünket ily alkalmas szellemi és anyagi eszközökkel akarja megóvni! Mulhaton kedve kötelmenek tartsa minden falusi pap, tanító és jegyző, úton-útfélen erőteljesen ajánlani ez olcsó „Falusi Gazdát.“
 Fertő-Széplak. Tóth István, plébános.

Előfizetési feltételek: a „Földmívelési Érdekeink“ egész évre 6 frt, félévre 3 frt }
 a „Falusi Gazda“ egész évre 1 frt } együtt megrendelve 6 frt 50 kr.

Papoknak, lelkészeknek, néptanítóknak, jegyzőknek, olvasóköroőknek és casinóknak kedvezményes előfizetési ár mindkét lapra egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr.

A legnépszerűbb és a legelterjedtebb magyar napilap.

1891.
XI-ik évfolyam.

A legnépszerűbb és a legelterjedtebb magyar napilap.

BUDAPESTI HIRLAP

Szerkesztők és lap tulajdonosok:

Csukási József és Rákosi Jenő.

A „Budapesti Hirlap”-nak a hazai művelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét, minden pártérdek mellőzésével küzdött nemzetünk- és fajunkért, ez egyetlen jelszóval: **magyarság!** Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban maig a legfényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap” érte el; legnépszerűbb, legelterjedtebb lapja az országnak.

A „Budapesti Hirlap” politikai cikkeinek iránya, mint eddig, egy ezentúl is mindenkor nemzeti és a pártérdekektől független. **Politikai hírei** széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkeztik. Magyarország politikai és közléte felől távirati értesítésekkel látunk el rendszeres levelezők, minökök minden városban, sőt nagyobb községekben is bír a lap. „Budapesti Hirlap” távirati tudósításai manap már teljesen egy fokozatban állanak a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. A „Budapesti Hirlap” Tárca-rovata a lapnak egyik erőssége és mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. **A napirovatokat** kitűnő szurnalisták szerkeztik s e helyi értesülés ismert legügyesebb tudósítókra van bízva. **Rendőrségi és törvényszéki rovatai** külön-külön szerkesztői a főváros sötét eseményeit is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap” helyét foglalhat **minden család asztalán. A közgazdasági rovatban** a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozásra szükséges. **A regénycsarnokban** csak kiváló írók legújabb műveit közli.

Az előfizetés feltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy hónapra 1 frt 20 kr. Az előfizetések vidékről legcélszerűbben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt: **A „Budapesti Hirlap” kiadóhivatalának Budapest, IV. kerület, Kalap-utca 16. szám.**

Felhívás!

A „Pécsi kölcsönös segélyző egyesület”

helybenhagyott alapszabályainak értelmében 6-tól 6 évig tartó évtársulatokból alakulván, hogy a kitűzött szép czélnak megfelelőleg szakadatlanul fennállhasson, **minden év kezdetével új társulatoknak alakulása szükséges.**

Mint hogy azonban egy-egy évtársulat megalakulásához legalább 200 törzsbetét aláírása kívántatik, annál fogva a jövő évi társulat megalakulhatása végett a mai naptól kezdve az aláírási ív a társulat helyiségeiben — **Pécsett, Király-utca 23. sz. alatt, az egyesület saját házában** — nyitva álland.

Mindazok tehát, kik az új társulatba belépni és az egyesület közhasznú czélját hozzájárulásukkal támogatni szándékoznak, ezzel tisztelettel felhivatnak, miszerint

1891. évi január 17-ig

a kijelölt helyen 1 részlet után 1 frt beiratási díj letétele mellett a délelőtti hivatalos órákban jelentkezni sziveskedjenek, a hol kívánatra az alapszabályok is megkaphatók.

Tudomására hozatik egyttal, hogy az igazgatóság 1888. évi november hó 9-én hozott határozata folytán a társulatok törzsbetétjei — a beiratási díjon kívül — **6 évi időtartamra részletenkint járó 156 frt helyett — 138 frttal egyszerre is lefizethetők.**

Egyébiránt bármely felvilágosítással az igazgatóság mindenkor készséggel szolgál.

Kelt Pécssett, 1890. november hó 28-án tartott igazgatósági ülésből.

Kindl József,
vezérigazgató.

Miért kedvelik annyira a

Horgony-

Kőépítő szekrényeket?

Mert nem válnak értéktelenné egy néhány nap múlva, mint a többi játékszerek, hanem a gyermekeknek évek hosszu során át mulató és oktató foglalkozási szerül szolgálhatnak, és a hosszú időtartamot tekintve véve a legolcsóbb játékszerek. Továbbá, mert az igazán pompás minták utánépítése a szülőknek is kellemes mulatságot szerez és minthogy mindegyik szekrény szabályszerűen kiegészíthető.

← A ki →

egy kevésbé értékes utánzás vétele által nem akarja maga magát megcsalni az utasítsa vissza minden szekrényt melynek csomagolásán czégnök valamint gyári jelvényünk „a veres Horgony” hiányzik. — Képes arjegyzekek ingyen és bérmentve.

RICHTER F. AD. és tsa., BECS,
Nibelungengasse 4.

Olcsó és jó tüzelőfa

10 frt

10 méter öl, vagyis 4 köbméter hasábfá házhoz szállítva kapható

Pintér József

fakereskedésében.

LE GRIFFON

a legjobb szívarkapapír

kapható AIT ÉS BÖHM kereskedésében Pécssett.

13569.

tkv. 1890.

Arverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közli, hogy Schmidt Józsefné szül. Jäger Emma, Ferenczi István és neje Jäger Ilka önkénytelen arverési ügyében a pécsi kir. törvényszék területlen lévő Pécssett fekvő a. a pécsi 192 sz. tjkönyvben felvett 310. lszsz. 211. sz. házra 44700 frt becsárban, mint ezenel megállapított kiküldési árban az arverést elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1890. évi január hó 19-ik napján d. e. 10 órakor Pécssett a kir. törvényszék arverési szobájában megtartandó nyilvános arverésen 52000 forintot aul eladatni nem fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át vagyis 4470 forintot készpénzben vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: 60. t. cz. 170. §-a értelmében a banatpenznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Pécssett 1890. évi szeptemb. hó 14-ik napján a pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Bogyay Pongrácz,
kir. törvényszéki bíró